

COM ENSINISTRAR EL TEU DRAC

FITXA TÈCNICA I ARTÍSTICA

Títol original: How to train your dragon

Direcció: Chris Sanders, Dean DeBlois

Guió: Adam F. Goldberg Chris Sanders, Dean DeBlois Peter Tolan, basat en el llibre original de Cressida Cowell.

Muntatge: David Teller

Música: John Powell

Producció: Bonnie Arnold i [Roy Lee](#)

Distribuïdora: Paramount Pictures

Productora: DreamWorks Animation, Vertigo Entertainment, Mad Hatter Entertainment, Mad Hatter Films

Producció executiva: Kristine Belson, Tim Johnson

So: Carlos Sotolongo, Colette Dahanne, Jeremy Bowker, Jonathan Null, Leff Lefferts, Nia Hansen, Pascal Garneau, Randy Thom, Roy Latham, Sean England

Pais: Estats Units

Any: 2010

Durada: 98 min.

Llengua: Català

[TRÀILER](#)

Les guies de pel·lícules que s'ofereixen des del GrupIREF tenen el mateix objectiu que el projecte Filosofia 3/18, és a dir, procurar que els nens i joves pensin per si mateixos de forma acurada i reflexiva. Per això no són gaire convencionals. Poques vegades hi ha referències a directors, actors o tècniques fílmiques ni corrents cinematogràfiques.

Com si es tractés d'una lectura, demanem als espectadors una actitud activa i desperta abans, mentre i després de veure la pel·lícula. Les nostres guies busquen propiciar tant la mirada a la pantalla com a un mateix.

Aquest aprenentatge es fa a les aules de forma cooperativa, és a dir, formant una comunitat de recerca, un espai on es tracten les qüestions que planteja la pel·lícula de forma dialogada -ni debats ni discussions-, tot donant molta importància a l'exercici del pensament crític i reflexiu.

L'apartat Temes que es poden tractar no ha de ser tractada com un llibre de text, cal usar tots els mecanismes que són habituals a les aules de Filosofia 3/18: fer pissarra si s'escau, posar en marxa el diàleg i si convé llençar alguna pregunta, com un repte per avançar en el coneixement i en l'exercici d'actituds dialogants.

Quan creiem que el treball amb la pel·lícula ja es pot tancar, plantejarem una avaluació per tal que l'alumnat es faci conscient de què ha après, dels sentiments que li ha generat i del coneixement que li ha aportat.

Llicència de Creative Commons

Guia Com ensinistrar el teu drac. Autora: Irene de Puig Olivé.
Està subjecta a una llicència de Reconeixement- NoComercial- SenseObraDerivada 4.0 Internacional de Creative Commons.

Resum

La història es desenvolupa a Mema, una illa fictícia que es veu atacada constantment per dracs que s'enduen els ramats i destrueixen les vivendes. En el món dels fornits víkings hi viu l'escanyolit Singlot, fill del líder del poblat. Com a jove víking li toca domesticar un drac salvatge com a prova del seu valor i maduresa.

En l'atac de dracs que ens mostra la pel·lícula, Singlot fereix un drac anomenat Fúria Nocturna amb un canó que llança una xarxa de cordes amb boles als extrems, però aconsegueix fugir. Intentant aconseguir proves, Singlot va al bosc i troba el drac lligat i indefens. Se suposa que l'hauria de matar, però no s'atreveix. En canvi, l'allibera, però el drac no pot volar perquè li falta una part de la cua. Singlot li porta menjar i poc a poc es van coneixent i es fan amics. Singlot l'anomena Esdentegat i li fabrica una cua artificial i l'ajuda a tornar a volar. Mentrestant, el noi ha de seguir els entrenaments contra els dracs, però un dia llegeix un llibre que conté gran part del coneixement de les diferents espècies de dracs que assolien el poble, i Singlot, s'adona ràpidament que la informació és errònia. Capaç d'entaular bona relació amb els dracs, és un bon domador i tothom felicita al seu pare.

Astrid descobreix la seva amistat amb el drac. Primer el vol denunciar, però Fúria nocturna els porta al niu dels dracs, un volcà enorme entre la boira on s'adonen que el menjar que roben els dracs és per alimentar un drac molt més gran que se'ls menja a ells si no l'abasteixen. Astrid es compromet a mantenir silenci fins al dia següent.

L'endemà, durant la prova en la qual Singlot hauria de matar un drac, mostra que els dracs no són tan dolents com semblen. El públic no el comprèn i s'embolica la troca, Esdentegat salva Singlot.

El pare li diu: si estàs a la banda dels dracsja no ets el meu fill" .

S'encamina cap al niu fent cas omís de les advertències desesperades del seu fill sobre l'enorme perill que hi ha. Els víkings surten amb moltes naus i amb Esdentegat lligat perquè els guii.

Singlot es queda amb Astrid; però, incapaç d'estar quiet, decideix usar els dracs per anar també al niu i ajudar a la seva tribu. Reuneix els joves i va al camp de batalla on es porta com un heroi, i, de retorn a casa, el seu pare es pensa que és mort però descobreixen que Esdentegat l'ha salvat embolicant-lo amb les seves ales. Està uns dies fent llit i quan s'aixeca, tot i que ha perdut una cama, li donen la benvinguda com un heroi i Astrid li fa un petó. Al poble, els víkings i els dracs s'han fet amics i això és el començament d'una nova manera de viure.

Pel professorat

Es una pel·lícula trepidant, que segurament agradarà més als nens que a les nenes. Té una vessant irrespectuosa, ja que els noms propis al·ludeixen a aspectes desagradables: Esdentegat, Rotpodrit, Carademoc.... Aquest aspecte pot ser divertit, però també un xic fastigós.

Entre els premis que ha tingut assenyalem:

Oscar

- Nominada per:
- Millor banda sonora per John Powell
- Millor pel·lícula d'animació per Dean DeBlois i Chris Sanders

Globus d'Or

- Nominada per:
- Millor pel·lícula d'animació per Dean DeBlois i Chris Sanders

La novel·la i la pel·lícula

En el desenvolupament inicial, la trama seguia de prop la novel·la original, però, després va ser modificada.

Diferències de la pel·lícula amb el llibre

- A la pel·lícula Singlot es fa amic d'un drac ferit. En el llibre original, en cap moment es diu que el drac estigui ferit.
- A la pel·lícula tots els víkings odien els dracs i intenten matar-ne com més millor. En el llibre, els víkings han d'entrenar a un drac cadascun, i per a això han de robar-los del viver quan són petits.
- En el llibre Singlot té mare. A la pel·lícula, la mare de Singlot és anomenada, però no apareix.
- A la pel·lícula s'aprecien dracs d'uns 15 metres; en el llibre els descriuen com criatures més petites, que com a molt arriben a la grandària d'un lleopard.
- En el llibre no existeix Astrid, ni els bessons Brutacio i Brutilda, tampoc apareix Cremallerus Espantosus, Fúria Nocturna, Terror Terrible.
- A la pel·lícula ningú parla amb els dracs, en canvi en el llibre Singlot pot parlar amb ells perquè sap dragonès i és l'únic que sap aquesta llengua.
- En el llibre hi ha dos dracs de grandària colossal, anomenats Mort Verd i Mort Púrpura; en la pel·lícula hi ha Mort Roja.
- En el llibre Singlot és un nen de 10 anys, mentre a la pel·lícula és un adolescent de 12 anys o més.
- En el llibre Singlot és pèl-roig, mentre que a la pel·lícula és castany vermellós.

Proposta de visionat

Si es volen tractar alguns temes amb detall, aprofundint en aspectes diversos més val que es vegi amb tres sessions. Si el que ens convé és un cop d'ull al món dels prejudicis i dels sentiments que els acompanyen, amb dues sessions en farem prou.

ABANS DE VEURE LA PEL·LÍCULA

Caldrà que els alumnes reflexionin al voltant d'algunes qüestions abans de veure la pel·lícula. A continuació es presenta un recull de possibles preguntes.

EL QUE TU SAPS

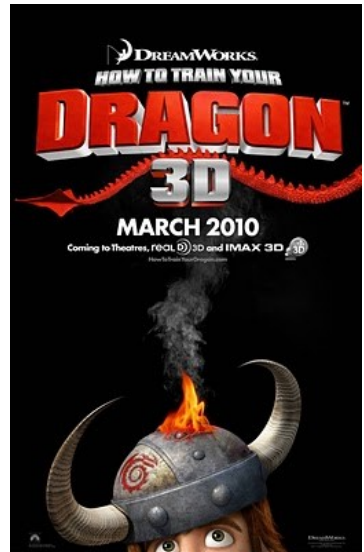
- a. Coneixes el món dels víkings?
- b. Què saps sobre els dracs?
- c. Quina diferència hi ha entre ensinistrar, entrenar i domesticar?

EL TÍTOL I LA CARÀTULA

El títol

How to train your dragon (Com ensinistrar el teu drac), en anglès; *Dragons*, en francès; *Dragon trainer* (Ensinistrador de dragons) en italià.

Les caràtules

Estudi de distintes caràtules relacionades amb el film

- **De cadascuna:**
 - Què ens diu el dibuix?
 - Ens anuncia de què anirà la pel·lícula?
- **De la que nosaltres usem:**
 - Què remarca a diferència de les altres?
 - Quines expectatives et crea?
- **Un cop vist el film:**
 - Creus que s'han acomplert les expectatives que t'oferia la caràtula?
 - Què t'hi sobra o què t'hi falta?
 - Amb quina et quedaries?

➤ **Personalitza la caràtula.**

Dibuixa la teva caràtula a partir de distints elements que pots fotocopiar o trobar a internet: lletres, fotogrames de publicitat, etc.

MENTRE MIREM LA PEL·LÍCULA

Mentre dura el visionat de la pel·lícula els alumnes han de tenir al seu abast les qüestions següents, que han d'haver pogut llegir abans. Les aniran resolent a mesura que els esdeveniments del film donin pistes per contestar-les.

SOBRE EL FILM

1. Distinció (i si s'escau també descripció) entre personatges principals i secundaris.
2. Com és el món dels vikings?
3. Fes algun comentari important sobre el film: una escena, una frase, una imatge, una mirada, la música, etc.
4. Què és el que més t'ha cridat l'atenció?
5. Què creus que no has comprès?
6. En veure la pel·lícula quins temes et venen ganes de comentar?
7. Formula amb una frase el que més t'hagi interessat.

DESPRÉS DE VEURE LA PEL·LÍCULA

Després de veure la pel·lícula és el moment de reflexionar sobre les característiques dels personatges, els seus trets físics i psicològics i també els seus sentiments. Es pot utilitzar la següent proposta per treballar aquestes qüestions.

ESTRUCTURA

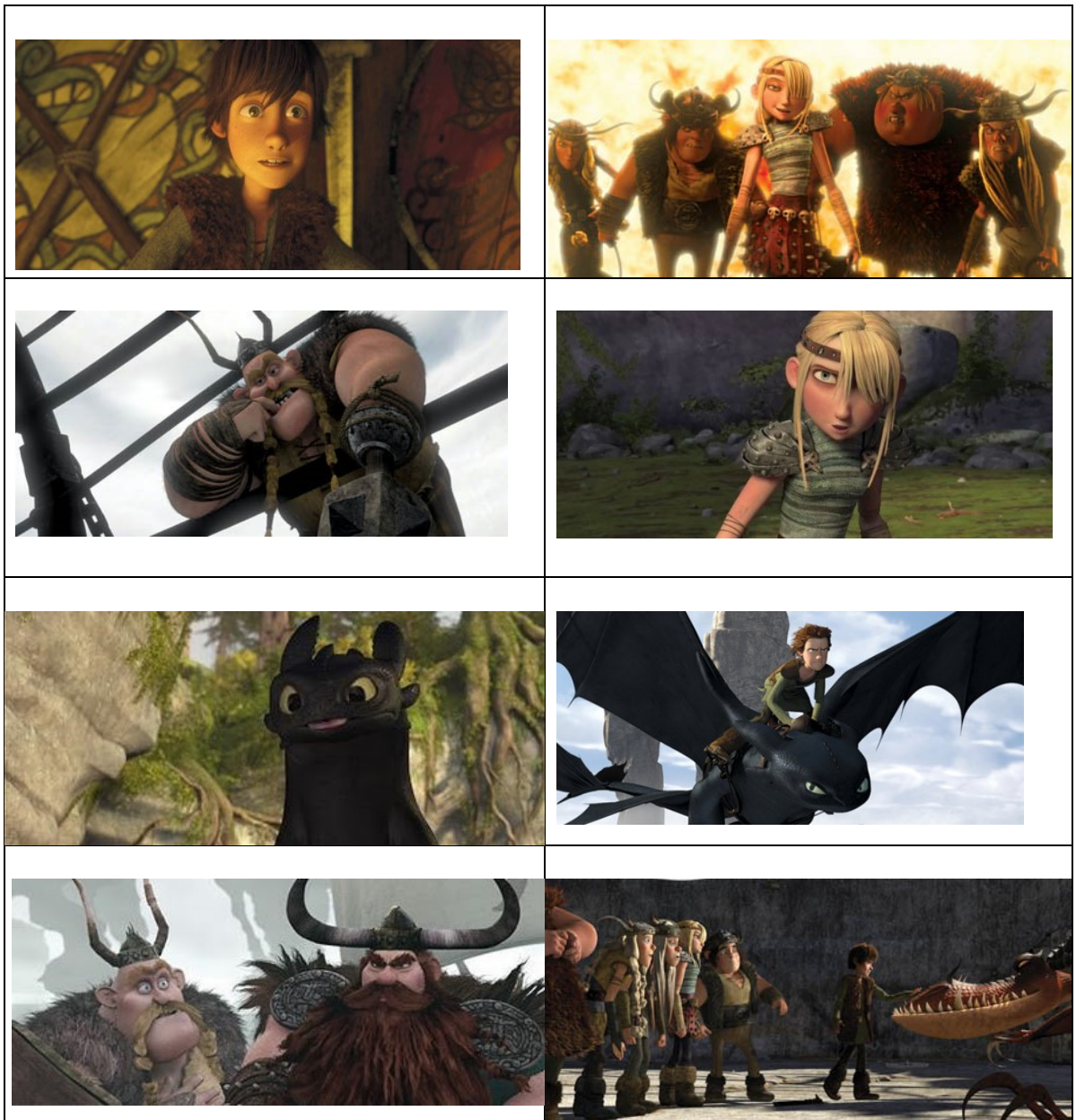
Convé procurar que els estudiants s'adonin d'aquesta estructura a còpia de fer preguntes:

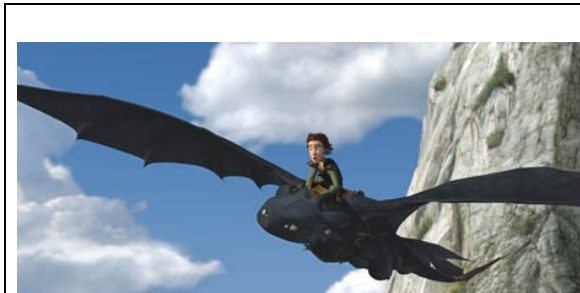
- Què passa?
- Quan, com i on passa?
- Per què passa?
- Quina és la feina de Singlot?

- Què es planteja de fer el seu pare?
- Amb quins conflictes es troba Singlot?
- Quines qüestions resol?
- Per què decideix ajudar Fúria Nocturna?
- Quins perills troba en el seu propi país?
- Qui l'aconsella i ajuda?
- Com acaba?

L'ACCIÓ**Fil argumental**

Fent memòria entre tots, farem una llista dels diferents episodis, per ordre (treballant causes i conseqüències), fins que en quedi clar el fil argumental.

Espai

A l'inici de la pel·lícula Singlot diu:

"El meu poble: Illa del Fred. És dotze dies al nord sense esperança i uns quants graus al sud d'un fred que pela. Es troba fermament emplaçada al meridià de les misèries".

- Comenta aquesta descripció.

Temps

Època dels víkings. Busqueu-ne informació.

ELS PERSONATGES

➤ Buscar els adjectius que defineixin millor els personatges

	Descripció física	Descripció psicològica
Singlot		
Pare de Singlot		
Astrid		
Rocpodrit		
Cua de peix		
Carademoc		
Els bessons		
Trencanous		
Trencacolls		

AJUDA PER L'ENSENYANT

Adjectius per descriure l'aspecte físic

-Cabells: arrissats, brillants, bruts, castanys, cuidats, deixats, deixats anar, eriçats, estirats, fins, greixosos, llisos, negres, ondulats, panotxes, pentinats, recollits, rinxolats, rossos, secs, sedosos, suaus...

-Ulls: absents, alegres, ametllats, apagats, baixos, bellugadissos, blaus, brillants, cansats, castanys, concentrats, desperts, durs, ensopits, entelats, esbiaixats, expressius, felins, francs, fugitiu, grisos, grossos, impenetrables, inexpressius, intensos, intel·ligents, llagrimosos, lleganyosos, maliciosos, morts, negres, negríssims, nerviosos, opacs, rodons, serens, somiadors, tendres, tristos, tèrbols, verds, vidriosos, vius...

-Boca: allargada, desdentegada, ferma, fina, fresca, grossa, dura, petita, petonera, rodona, torta...

-Epatlles: amples, caigudes, estretes, fortes, musculoses...

-Vestit: ajustat, arrugat, car, cridaner, deixat, descurat, discret, elegant, folgat, lleig, maco, sensible, sofisticat...

-Aspecte general: alt, atlètic, baix, cepat, dret, eixerit, escarransit, esquifit, esprimatxat, feble, ferm, fort, gras, jove, madur, magre, neulit, pansit, panxut, prim, rabassut, sa, vell...

Adjectius per descriure caràcters

Adust, agosarat, agut, alegre, antipàtic, apassionat, assenyat, astut, atent, aturat, aviciat, babau, badoc, baliga-balaga, beneit, brètol, bufanúvols, burleta, cagat, calmós, caparrut, caragirat, càustic, cínic, competent, confiat, conformista, consentit, contestatari, covard, cregut, culte, decidit, desordenat, despert, despistat, divertit, dòcil, educat, egocèntric, egoista, entremaliat,

Cinema i valors

Primària – Cicle Mitjà

eixelebrat, encantador, enginyós, entusiasta, esnob, esplèndid, esquerp, exigent, extravagant, fals, fanàtic, fanfarró, fatxenda, feble, fidel, franc, gasiu, genial, generós, immadur, ingenu, irresponsable, irònic, insolent, llepafils, llest, malparlat, malpensat, mentider, meticulós, mesquí, normal, observador, orgullós, panxacontent, pedant, perdonavides, pinxo, poca-salta, polít, poruc, presumit, primmirat, prudent, rebel, rialler, rondinaire, serè, seriós, set-ciències, simpàtic, sincer, sociable, solitari, somiatruites, sorrut, tibat, tossut, treballador, trempat, trist, valent, viu, xerraire, ximplet.

➤ **Pla de discussió** per a treballar primer individualment i després en grup:

- Afegir-hi algun personatge més o treure'n algun
- Afegir-t'hi tu fent un paper. (Pots triar un dels papers que ja hi ha o afegir un nou personatge que inventaries)
- Amb quin dels personatges viuries i amb quin no i per què
- Quins valors representen els distints personatges del film? (es pot posar una llista de valors positius: solidaritat, tendresa, estimació, tolerància, comprensió, generositat, amistat)

➤ **Com reaccionen emocionalment?**

Pots detectar algun moment del film on sigui molt explícit algun dels sentiments següents per part d'algun dels personatges principals?

	Sentiment	Moment del film
Singlot		
Pare de Singlot		
Astrid		
Rocpodrit		
Cua de peix		
Carademoc		
Els bessons		
Trencanous		
Trencacolls		

AJUDA PER L'ENSENYANT

Acceptació	Confiança	Gelosia	Plaer
Admiració	Covardia	Gratitud	Plor
Afecte	Culpabilitat	Menyspreu	Remordiment
Amistat	Decepció	Emoció	Riure
Angoixa	Desig	Misericòrdia	Satisfacció
Anticipació	Disgust	Necessitat	Simpatia
Atracció	Egoisme	Odi	Timidesa
Avarícia	Enveja	Orgull	Venjança
Avorriment	Felicitat	Patiment	Vergonya
Compassió	Fisiognomia	Pietat	

QUALITATS**Possible llistat de qualitats**

Elegància	Impaciència	Impertinència	Serenitat
Bondat	Estúpida	Valentia	Generositat
Còlera	Calma	Lleialtat	Paciència
Bellesa	Proporció	Humilitat	Intel·ligència
Apassionament	Voluntat	Sinceritat	Delicadesa
Ordenat	Feliç	Agraït	Respectuós
Sincer	Honrat	Obedient	Original
Voluntat	Perseverança	Respecte	Tolerància
Esforç	Tendresa	Solidaritat	...

De la següent llista distribueix les qualitats en aquesta quatre blocs:

Qualitats físiques	Qualitats psicològiques	Qualitats estètiques	Qualitats ètiques

Poseu-ho en comú i procureu argumentar la vostra tria. Amb el llistat comunitari que us hagi quedat a la casella de Qualitats ètiques decideu col·lectivament quines creieu que tenen els dos protagonistes de la pel·lícula.

Qualitats			Quines raons tens per afirmar-ho

➤ **Altres personatges**

Recordes altres personatges de la pel·lícula?

TEMES QUE ES PODEN TRACTAR

- **Els víkings**
- **Els valors dels víkings**
- **Els dracs**
- **L'amistat**
- **Prejudicis**
- **Confiança**
- **Qualitats personals**
- **Bons i dolents**
- **Solució de conflictes**
- **Perdonar i demanar perdó**

▪ **Els víkings**

Els **víkings** foren un grup ètnic originari dels països nòrdics, que van tenir molta importància entre els anys 790 i 1100. Provenien d'un poble d'origen germànic que es va establir a la península escandinava cap al segle XXI aC. El seu nom significa "homes de mar" o "del nord". Van ser coneguts a tot Europa pel seu domini naval, que els va permetre conquerir ciutats costaneres d'arreu, creant una llegenda d'incursions cruels i efectives, basades en la pirateria.

Durant molts anys van sotmetre Anglaterra, el nord de França (on s'establiren en l'actual regió coneguda com Normandia) i el sud d'Itàlia; Leif Ericsson fou el primer europeu en arribar a Amèrica, on hi fundà la colònia de Vinland.

Comerciaven principalment amb pells, ambre i esclaus, i de vegades recorrien al pillatge o a l'extorsió. Tant en els països d'origen com en els territoris on s'establiren també treballaven en explotacions agràries i ramaderes.

La seva manera d'actuar violenta va terroritzar a les antigues comunitats que, encara que acostumades a la guerra, no tenien forma de preveure quan hi hauria una incursió. Aquests atacs van influir de forma indirecta en la creació d'un període d'inestabilitat que va afavorir la descentralització política del feudalisme.

- Per equips, busqueu informació sobre els víkings: qui eren, què feien, on vivien, com vestien, què menjaven, etc.

▪ Els valors dels víkings

La noció de valor en sentit general vinculada a nocions com les de selecció i preferència: una obra d'art té valor, un comportament és valuós, certes accions són valuoses a diferència d'altres que en són menys.

El **sistema de valors** d'una persona o grup és el conjunt de valors morals que posseeix i que guien el seu pensament i la seva conducta.

A la pel·lícula quins diries que són els valors que mouen el poble víking al començament de la pel·lícula i també al final?

Començament	Final
-------------	-------

1. Perseverança
2. Voluntat
3. Independència
4. Humor i riure
5. Treball
6. Ànim emprenedor
7. Pacència
8. Tolerància
9. Respecte
10. Esforç
11. Amor a la vida
12. Força física
13. Integritat
14. Dignitat
15. Treball en equip
16. Valentia
17. Discerniment
18. Duresa
19. Interiorització
20. Resistència
21. Saber perdre
22. Tendresa
23. Revenja
24. Felicitat
25. Alegria
26. Valor
27. Consciència
28. Amistat
29. Saviesa
30. Autoconeixement
31. Serenitat
32. Generositat i esperit de servei
33. Gràtitud
34. Justícia
35. Sinceritat
36. Solidaritat

▪ Els dracs

El **drac** (del llatí *draco*, i aquest del grec *δρακον*, "víbora" o "serp") és un animal mitològic que apareix en diverses formes en bastants cultures de tot el món, amb diferents simbolismes associats. És especialment conegut arreu d'Europa i Àsia. Es present a la mitologia catalana com un dels principals símbols heràldics. Era present a la corona del rei Jaume I.

Teiera amb la figura d'un drac. Plaça de la Sang. Reus

De dracs, n'hi ha de moltes espècies, segons les terres d'on són originaris i la cultura que els ha descrit. Així, tant poden ser considerats éssers malignes com divinitats protectores.

El tret comú de tots els dracs és com tot tipus de característiques d'animals de terra, mar i aire, es fusionen d'una forma tan harmoniosa, que sempre resulta ésser la criatura més bella i imponent que s'hagi vist, i que representa el més perfecte equilibri entre bellesa i lletgesa. Un animal diví i l'únic digne d'ésser l'emblema i guardià del poder de la naturalesa.

A la tradició catalana, els dracs –explica Joan Amades– són «unes bèsties ferotges, de mida gegantesca; participen de les condicions de bèsties de terra, d'aigua i d'aire; tenen quatre potes, amb unes ungles esmolades com ganivets. Tenen també unes dents refiledades com espases i una llengua punxant com si fos una agulla. Les seves ales són immenses, com les de la ratapinyada, amb la punta de cada aleró acabada amb una aguda punxa. Quan bramulen fan retronir la terra, llencen un alè pudent que emmetzina l'aire i mata tots els vegetals de la rodalia.»

El drac en diverses cultures

La idea del drac en l'Orient llunyà a la del drac en Occident són ben diferents. Els dracs xinesos (long), els japonesos (riûs) i els coreans són vistos generalment com a benèvol, mentre que els europeus són generalment malèvol. En moltes cultures orientals els dracs eren, i en alguns cultes encara hi són, reverenciats com a representants de les forces primitives de la natura i l'univers.

A Orient, el drac sempre ha estat considerat una criatura benèfica i un símbol de bona fortuna. A diferència dels seus congèneres occidentals, els dracs orientals no escupen foc ni tenen ales, tot i que normalment poden volar gràcies a la

màgia. Un drac típic d'Orient té corns de cérvol, cap de cavall, coll de serp, urpes d'àguila, orelles de bou i bigotis llargs com els dels gats. En les llegendes xineses o vietnamites hi ha dracs que vigilen els cels, dracs que porten la pluja i dracs que controlen els rius i rierols. Al Japó, on se'ls té per éssers savis, amables i sempre disposats a ajudar, els dracs han estat durant segles l'emblema oficial de la família imperial.

Els dracs xinesos i japonesos simbolitzen el poder espiritual suprem, el poder terrenal i celestial, el coneixement i la força, i per tant són benèvolos. El drac és la insígnia més antiga de l'art d'aquests països. Proporcionen salut i bona sort i viuen en l'aigua. Segons les antigues creences xineses, porten la pluja per la recol·lecció. És per això que el drac es convertí en el símbol imperial d'aquest país.

A Occident el drac és sinònim de lluita. La lluita entre el drac i un heroi o un déu té, tanmateix, distints significats. En aquestes mítiques pugnes el drac assumeix dos papers, el de devorador i el de guardià que tenen finalment una única arrel: el d'un ésser còsmic en espera, l'acció del qual implica la mort -o el naixement- d'un ordre universal. Assumeix sovint el paper de guardià del tresor que un déu o heroi ha d'aconseguir. A l'Himàlaia hi representen la bona sort. També més enllà d'Europa, a la mitologia persa i altres, hi ha dracs malèvols.

El tema és complex, i ha variat al llarg de la història, per exemple, entre els romans, típics representants de l'Occident antic, el drac era considerat un símbol de poder i saviesa.

A Catalunya el drac forma part de cercaviles i correfocs d'arreu del país. La Llegenda de Sant Jordi i el Drac és emblemàtica, així com la Llegenda del Drac de Sant Llorenç del Munt (Vallès Occidental i Bages).

- Ja saps la cançó del drac Màgic?
- Quants dracs coneixes a més del de Sant Jordi i el Drac Màgic?
- Tu, com els imagines els dracs, bons o dolents?

▪ L'amistat

A la pel·lícula ens trobem amb una amistat aparentment impossible entre dos éssers que, en teoria, haurien de destruir-se mútuament. Dos éssers que pertanyen a bàndols diferents, que es troben en dos mons oposats. La seva relació hauria de ser enfrontament i oposició i en canvi esdevé una relació amical. Per damunt del que pensen els altres i de les normes establertes a la seva societat, Singlot sent simpatia per Fúria nocturna i el vol ajudar, trencant així uns costums imposats que resulten absurds i perjudicials.

Amistat entre diferents.

La història de la literatura està plena de personatges que essent ben diferents són amics: des de Romeu i Julieta o el Quixot trobaríem molts exemples de personatges de mons diferents que s'atrauen, conviuen, s'estimen i volen mantenir bones relacions. Tot i que siguin excepcions cal tenir-los molt en compte perquè són els qui superen els prejudicis i els costums que potser siguin absurds però fan molt mal tant a les persones com als col·lectius.

És important que els infants vegin aquesta pel·lícula com un exemple de superació de situacions que semblen enquistades.

La relació de Singlot i Fúria nocturna enceten una nova era a la vida dels dracs i a la dels víkings. La paraula clau és comprensió.

- En què coneixem que Fúria Nocturna i Singlot es fan amics?
- Es per les mateixes raons que tu t'has fet amic o amiga d'algun?

▪ Prejudicis

Segons Allport (1954) :El prejudici és una actitud i, com a tal, representa una combinació de sentiments o emocions, inclinacions a actuar i creences anomenades **estereotips**. Moltes vegades els prejudicis estereotipats s'aprenen i es transmeten sense cap contacte (o independentment del contacte) amb els membres del col·lectiu prejudicat. Família, amistats, relacions de veïnatge i de feina, i mitjans de comunicació són transmissors d'imaginariis que no només no qüestionem, sinó que acabem assumint com a propis, de manera que nosaltres ens acabem convertint en la veu difusora dels estereotips i dels prejudicis associats.

Tanmateix, els prejudicis són molt difícils de desmuntar, ja que són informacions summament simplificades i, per tant, molt fàcils de transmetre.

Els hem adquirit com a certeses, part del nostre "món donat per descomptat", i davant d'experiències personals que contradiuen les nostres idees preconcebudes, sovint és més fàcil considerar l'experiència com una excepció a la norma que qüestionar les nostres pròpies aprensions.

Els estereotips acostumen a tenir una base empírica, però és precisament l'exageració i la generalització indiscriminada envers el conjunt dels membres d'una comunitat el que els converteix en prejudicis. L'equívoc rau en la seva extrapolació, així com la seva permanència en el temps, ignorant-ne les particularitats i els canvis que es produeixen entre els subjectes de qualsevol grup.

Els prejudicis poden ser cognitius (i llavors distorsionen la realitat per percebre-la d'una determinada manera), afectius (lligats a allò que agrada, poden manifestar-se en el rebuig de determinats grups socials o conceptes sense un autèntic coneixement) i conatius, que porten a l'individu a actuar d'acord amb els seus valors o ideals. Els prejudicis són una conducta adaptativa, proporcionen una guia per al judici ràpida perquè no sempre es poden verificar tots els aspectes d'un assumpte abans de reaccionar-hi.

➤ Digues si alguna d'aquestes frases conté un prejudici:

- Els alemanys són cap quadrats
- Els francesos i anglesos són estirats
- Els anglesos estan obsessionats per la puntualitat
- Els catalans són avorrits
- Els argentins són xerraires
- Els aficionats del Madrid són ximplers
- Les dones són presumides
- Tots els polítics són lladres
- Els immigrants són ganduls
- Tos els negres ballen bé
- El color rosa és de nenes

.....

- Considereu que aquestes afirmacions són certes?
- Amb quines estaríeu d'acord i amb quines no?

- Prejudicis de gènere

Solen ser molt comuns i alguns ja formen part de la manera de veure el món d'alguns grups, per això es parla de masclisme.

ESPORTS	PROPIS DE NOIS	PROPIS DE NOIES	DE NOIS I NOIES
ciclisme			
natació			
futbol			
bàsquet			
frontó			
atletisme			
gimnàstica			
automobilisme			
tennis			
pesca			
alpinisme			
rem			
voleibol			
golf			
motociclisme			
hípica			
hoquei			
esquí			
tennis de taula			
handbol			
patinatge			

Què podem fer per eliminar-los?

- Fem un anàlisi crític d'algunes opinions que tenim: les nenes són bledes, els nens són violents, . Pensem d'on ve, qui ens l'ha transmès i per què.
- **Intentem remarcar més el que tenim en comú que no pas el que tenim de diferent.**
- **Usem l'empatia** amb aquelles persones o col·lectius que ens incomoden perquè són diferents de nosaltres.
- Intentem posar-nos en el **punt de vista de l'altra.**

▪ **Confiança**

La confiança és un sentiment que indica la certesa que l'altre o els altres compliran els acords en què es basa la relació o que seran capaces de fer una tasca concreta.

La convivència es basa en uns lligams de confiança mínims que permeten la convivència i l'establiment de normes comunes.

Els individus capaços de generar confiança en els altres tenen més poder, ja que poden influir la resta de persones. Sovint va associada a la predictibilitat de la conducta, a bones dots de comunicació i a la possibilitat de generar empatia. Es reforça amb l'experiència, és a dir, una persona que ha demostrat ser digna de confiança, tendirà a suscitar major confiança en properes ocasions. Això explica perquè hi ha gent amb més problemes per confiar en altres, segons les experiències passades.

- Quin sentit té el mot confiança en aquestes oracions:
 - Tenir molta confiança, poca confiança, en algú.
 - Perdre la confiança en algú.
 - Abusar de la confiança d'algú.
 - Em podries recomanar un paleta (fuster, pintor, etc.) de confiança?
 - Parlar amb confiança
 - Tenir confiança en l'èxit d'una empresa.
 - De primer se'ns feia tot estrany; després ens ha anat agafant confiança.
 - Tractar la gent amb massa confiança.

- Amb quin altre sentiment d'aquesta llista aparellaries la confiança?

Acceptació

Alegria

Amor

Anticipació

Avorriment

Compassió

Culpabilitat

Desig

Disgust

Enuig

Enveja

Fàstic

Felicitat

Gelosia

Odi

Orgull

Patiment

Plaer

Pietat

Por

Remordiment

Sorpresa

Tristesia

Vergonya

- En què consisteix la desconfiança

- A la pel·lícula qui té confiança amb qui i qui desconfia de qui?

▪ Qualitats personals

Singlot no té cap de les qualitats físiques d'un típic víking. Comparat amb el seu pare o altres guerrers és escanyolit i maldestre, no sap manejar les armes, però té altres qualitats com ara l'enginy o la intel·ligència, el sentit de l'humor i és respectuós.

• LES MEVES QUALITATS PERSONALS

Assenyala d'aquest llistat quines creus que són les teves qualitats:

Capacitat d'adaptació	tendència a la solitud
Capacitat de comprensió	perfeccionisme
Capacitat d'entusiasme	nerviosisme
Iniciativa pròpia	
Esperit d'equip	
Capacitat de comunicació	
Seguretat en mi mateix / a	
Autodisciplina	
Impulsivitat	
Disponibilitat al compromís	
Altruista	
Saber escoltar	
Capacitat organitzadora	
Aptitud venedora	
Capacitat de combinar	
Disponibilitat al risc	
Sinceritat	
Resistència	
Paciència	
Vitalitat	
Iniciativa	
Independència	
Creativitat	
Esponaneïtat	
Flexibilitat	
Responsabilitat	
Puntualitat	
Discreció	
Consciència de mi mateix/a	
Capacitat de convicció	
Confiança en mi mateix/a	
Capacitat d'expressió	
Capaç de prendre decisions calidesa respecte als altres	
seriositat	
domini sobre els altres	
seguiment de la norma	
timidesa	
sensibilitat	
confiança	
imaginació	
la seguretat	

- Quines creus que tens ben assumides i quines són millorables?

Ben assumides	Són millorables

Els teus companys i la teva família també opinen com tu?

▪ Bons i dolents

Els nostres víkings sembla que hagin dividit el món en dues bandes, uns són els bons i els altres els dolents. Sovint les coses no són tan clares i dràstiques. Si volem educar els/les joves perquè participin en accions bones i "correctes", els hem d'ajudar a entendre quins són els seus objectius; a veure quines regles són aplicables a cada situació; a capacitar-los perquè preveure les conseqüències d'actuar de maneres alternatives. Cada persona també hauria de tenir l'oportunitat d'aclarir alguns conceptes bàsics com bo i correcte o al seu torn dolent i incorrecte.

➤ Pla de diàleg sobre bo

1. Quina és la diferència entre un gos i un bon gos?
2. Quina és la diferència entre una casa i una casa bona?
3. Quina és la diferència entre un amic i un bon amic?
4. Quina és la diferència entre un dia corrent i un bon dia?
5. Quina és la diferència entre una cançó corrent i una cançó bonica?
6. De les persones que coneixes, n'hi ha que són bones en un sentit i n'hi ha que són bones en un altre sentit?
7. És possible que cada persona sigui bona d'alguna manera?
8. És possible que ningú sigui bo en tots els aspectes?

-Tu en que et consideres bo/bona?

➤ Significats d' "incorrecte" i "correcte"

1. ¿És possible que algunes persones facin coses que anomenen "bones", però que les coses que fan siguin realment molt nocives per a altres persones?
2. ¿És possible que algunes persones facin coses que gairebé ningú no pensa que són bones, però que aquestes coses siguin realment molt útils per a tothom?
3. ¿És possible que sigui incorrecte fer certes coses, encara que fer-les no faci mal a ningú?

4. ¿És possible que sigui correcte fer certes coses, encara que amb això es perjudiquin algunes persones?
5. ¿És possible que no sigui ni correcte ni incorrecte fer certes coses?
6. ¿És possible que algunes coses siguin sempre correctes i altres sempre incorrectes?
7. ¿És possible que si fer certes coses és incorrecte per tots els altres, també sigui incorrecte per tu?
8. ¿És possible que fer certes coses sigui incorrecte per una altra persona, però correcte per tu?
9. ¿És possible que, a vegades, altres persones sàpiguen millor que tu què és el que hauries de fer?
10. ¿És possible que, a vegades, sàpigues millor que ningú més què és el que hauries de fer?

▪ Solució de conflictes

Les relacions interpersonals es posen a prova en els conflictes, per això convé parlar-los i veure la forma de resoldre'ls. I a la pel·lícula n'hi ha uns quants que ens poden ajudar a parlar del tema.

Els conflictes són un fenomen corrent, pel que els professors han d'elaborar una estratègia coherent per a resoldre'ls. És indispensable que el professor mantingui en tot moment una actitud oberta per a debatre el conflicte. S'ha d'insistir en la idea que tot problema pot resoldre's. No obstant això, convé que els nens reflexionin sobre el problema a fi de trobar la solució. A continuació s'indica un enfocament més sistemàtic de la solució de problemes:

1. Descobrir un problema i reconèixer la seva existència.
 - Quins són els conflictes que apareixen a la pel·lícula?
2. Obtenir una descripció clara del que ha passat. Preguntar als protagonistes i als testimonis.
 - A cadascun d'ells quin és el posicionament dels protagonistes?
3. Explorar diferents solucions. Preguntar als protagonistes de la situació com es pot resoldre el problema.
 - Quines solucions es proposen?
4. Aplicar la solució.
 - Com s'aplica la solució?

▪ Perdonar i demanar perdó

Perdonar i demanar perdó són les dues cares de la mateixa moneda. La paraula perdonar, prové del prefix "per" i del verb llatí "donaré". El prefix *per* es pot traduir per passar, creuar, anar endavant, passar per damunt, passar per davant, i *donare* es pot traduir per donar, regalar obsequiar, fer

un present. El perdó consisteix en no tenir en compte l'ofensa rebuda, de manera que les relacions entre ofensor i ofès no quedin afectades.

Demanar perdó és el mateix que disculpar-se. En demanar disculpes, una persona està dient que sent o li sap greu el dany que ha causat, fins i tot encara que no ho hagi fet amb mala intenció. Quan una persona es disculpa, pretén acceptar la part de culpa voluntària o involuntària que ha causat l'acció. La disculpa també pot anar acompanyada d'una promesa de reparar o substituir el que s'ha trencat, o la persona es pot retractar d'alguna cosa que ha dit.

Quan li demanes perdó a algú -i ho fas sincerament- significa que t'has parat a pensar en com pot haver-se sentit aquesta persona per alguna cosa que tu has dit o fet.

Fins i tot, encara que el que ha ocorregut hagi estat un accident o ho hagi fet sense voler, probablement et seguirà sabent mal haver ferit els sentiments de l'altra persona.

- Quan ens hem de disculpar? Situacions en les que cal demanar perdó o disculpar-nos. Digues si sí o si no i per què:
 - Si fas mal a algú,
 - Si fereixis els seus sentiments,
 - Si t'has saltat una norma,
 - Si perds una cosa que no és teva,
 - Si has mentit,
 - Si has desobeït,
 - Si t'has excedit,
 - Si has abusat,
 - Si t'has descontrolat,
 - Si

PER ACABAR

La pel·lícula

- Quan temps passa aproximadament des de l'inici de la pel·lícula fins a la darrera escena? Com ho sabem en el film?
- Podries dir quin aspecte del film t'ha cridat més l'atenció com ara: els personatges, els dibuixos, on passa, la música, el vestuari, o altres
- Recordes alguna seqüència o fotograma especialment impactant?
- Quins són els moments més especials de la pel·lícula per a tu?

1. 2. 3.

- Canviar el final de la pel·lícula

--

Avaluació

A tu què t'ha dit la pel·lícula?

Digues la teva opinió sobre el film, justificant la teva avaluació.

- M'ha agradat perquè.....
- M'ha fet por perquè.....
- M'ha fet riure perquè.....
- M'ha sorprès perquè.....
- M'ha indignat perquè.....
- M'ha fet somriure perquè.....
- M'ha emocionat perquè.....
- M'ha alegrat perquè.....
- M'ha molestat perquè.....
- M'ha inquietat perquè.....
- M'ha sobtat perquè.....
- M'ha il·lusionat perquè.....
- M'ha informat perquè.....
- Què m'ha explicat que no sabia ?

Acció

Una vegada hem parlat de la pel·lícula i dels temes que ens suggereix cal passar a l'acció. Si ens hem convençut d'alguna cosa al llarg del visionat de la pel·lícula i del treball posterior, cal que en quedi constància i que es mostri, perquè els altres se n'aprofitin. Aquesta tasca es portarà a terme com a cloenda i pot servir com a avaluació parcial.

Serà una tasca que farem entre tot el grup-classe per donar-nos també una nova oportunitat d'interrelacionar-nos, perquè creiem que una educació en valors ha de posar èmfasi en les activitats que portin a sentir la necessitat de relacionar-se i treballar plegats.

En el cas de la pel·lícula que ens ocupa, proposem de **fer un mural** sobre algun dels aspectes tractats. Es tracta de pensar com podem il·lustrar les nostres opinions per tal de despertar l'interès i la reflexió sobre algun dels temes que com a grup ens han interessat.

Caldrà posar-se d'acord, preveure el calendari i el producte final que s'exposarà a l'aula i si ho creieu oportú, ho podeu exposar al centre.